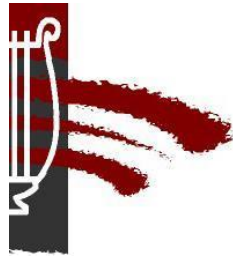

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA CURS 2025-26

ESCOLA I CENTRE D'ENSENYAMENTS
PROFESSIONALS DE MÚSICA DE LA SOCIETAT

MUSICAL D'ALZIRA

**ESPECIALITAT CREATIVITAT I MÚSICA
DEPARTAMENT DE COMPOSICIÓ I
OPTATIVES**

Professor: Alberto Sánchez Castillo

1. NORMATIVA VIGENT
2. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA
3. PRINCIPIS PSICOPEDAGÒGICS I DIDÀCTICS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS DE MÚSICA.
4. COMPETÈNCIES
5. OBJECTIUS GENERALS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS
6. OBJECTIUS ESPECÍFICS
7. SEQÜENCIACIÓ DELS OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ
8. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS
9. L'AVUACIÓ
10. CRITERIS, PROCEDIMENTS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ
11. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ Rúbrica
12. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT
13. ÚS DE LES TIC A L'AULA
14. CONVIVÈNCIA ESCOLAR
15. PROPOSTES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA

1. NORMATIVA VIGENT

La present programació està articulada al voltant dels criteris preceptius expressats en la següent normativa vigent:

- **RESOLUCIÓ de 29 de juliol de 2025**, del secretari autonòmic d'Educació, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels conservatoris i centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al curs 2025-2026.
- **Llei Orgànica 2/2006**, del 3 de maig, d'Educació, per la qual s'estableix el currículum dels ensenyaments elementals i professionals de Música i es regula l'accés i les titulacions.
- **Llei Orgànica 8/2013**, del 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE).
- **Reial Decret 1577/2006**, del 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels Ensenyaments Professionals de música regulats per la Llei Orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'Educació.
- **Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (art, 53.1)**, on es disposa que és competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.
- **Decret 158/2007**, del 21 de setembre del Consell pel qual s'estableix el currículum dels Ensenyaments Professionals de música i es regula l'accés a aquests ensenyaments.
- **Resolució del 6 de juliol de 2023**, per la que es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels

conservatoris i centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al curs 2023-24.

· **Llei Orgànica 3/2018**, del 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.

· **LOMLOE 3/2020**, del 29 de desembre per la qual es modifica la llei orgànica 2/2006 del 3 de maig d'Educació.

2. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

Programar és planificar i organitzar l'acció educativa en un període de temps determinat. En educació, suposa pensar, planificar, seqüenciar, reflexionar, investigar, etc. al voltant de tots els aspectes que contribueixen a la pràctica pedagògica.

La Programació Didàctica (PD) és una ferramenta didàctica en forma de document escrit en el qual queden reflectides totes les decisions metodològiques, didàctiques i organitzatives que tenen a veure amb el procés d'ensenyament-aprenentatge durant un curs acadèmic.

Per tant, permet al docent organitzar i planificar la seua tasca en l'aula, i és on queden reflectides les idees, experiències i criteris que justifiquen la coherència i adequació de la seua pràctica docent, al temps que permet integrar i implicar a l'alumne en el seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge ajudant-li a saber en quin punt del procés d'aprenentatge es troba, i garantint-li un avanç i una direcció ferma i clara.

L'elaboració d'aquest document suposa el tercer nivell de concreció curricular (el més pròxim a la realitat de l'aula). Estan elaborades pel professor o grup de professors que imparteixen cada assignatura, exigeix un treball de grup en les tasques de configuració, i en elles es defineixen i concreten els aspectes i

elements curriculars de cada assignatura per al curs escolar com a garantia de la coherència curricular.

La present programació ha sigut confeccionada en base a les respostes de les qüestions bàsiques del currículum, que són:

Què ensenyar? En aquest sentit, les competències bàsiques, els objectius que pretenem aconseguir i els continguts sobre els que fonamentarem el procés d'ensenyament-aprenentatge són la resposta a aquesta pregunta.

Com ensenyar? En la contestació a aquesta pregunta fem menció a les estratègies metodològiques sobre les que anem a fonamentar la nostra pràctica educativa, els recursos metodològics, les activitats programades, així com els instruments i mitjans que ens ajudaran a aconseguir-ho (metodologia).

Com avaluar? L'avaluació, és un altre element de la PD i per mitjà de l'anàlisi del grau de consecució dels objectius proposats, avaluarem no sols a l'alumne, sinó també la pràctica docent, la pròpia programació didàctica i el grau de planificació, inclús el funcionament del Centre.

Quan avaluar? abans, durant i després donant lloc a l'avaluació inicial, formativa i final.

En realitat, la planificació de la programació implica a tot el sistema educatiu, inclosos pares/tutors per a una mateixa finalitat: una educació integral de l'alumne. És un element flexible que ha d'estar en constant revisió per a adaptar els elements curriculars a les necessitats educatives dels alumnes i aconseguir un caràcter interdisciplinari i transversal a la resta d'assignatures del currículum.

La programació en els Ensenyaments Professionals valorarà el progrés de l'alumne respectant la velocitat d'aprenentatge de cada cas en particular. Esdevindrà un element essencial capaç de garantir el treball interdisciplinari, i un far que ajude a guiar a l'alumne dins del seu procés d'aprenentatge, amb les inquietuds i els problemes que pugui manifestar.

Al capdavant d'aquest procés estarà el tutor, qui exercirà el paper de guia, orientació i assessorament de l'alumne i garantirà la participació i equilibri dels quatre pilars que formen el sistema educatiu (alumnes, docents, pares i la administració).

La PD ha de convertir-se en un far-guia per a l'alumne i, per tant, plantejar-se des d'un punt de vista que afavorixca sempre a l'alumne, incloent estratègies dinàmiques i motivadores amb l'objectiu de despertar passions i desenvolupar competències a llarg termini per a que el dia de demà, l'alumne sàpiga desenvolupar-se amb garanties en el món professional que haja triat.

3. PRINCIPIS PSICOPEDAGÒGICS I DIDÀCTICS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS DE MÚSICA

Podem destacar amb caràcter general els següents:

- **L'atenció a la diversitat** ha d'estar incorporada a la planificació docent, per a donar respostes a les distintes necessitats de l'alumnat. Precisa, per tant, d'una avaluació individualitzada de la situació de partida de cada alumne, d'on pot desprendre's la necessitat plantejar distintes intencions i estratègies adaptades als diferents ritmes i nivells d'execució.
- **El professor és un mediador-dinamitzador** i un organitzador del procés d'ensenyança aprenentatge dels seus alumnes, d'acord amb la progressió de cada un d'ells i fonamentalment amb la col·laboració i coordinació de la resta de professors de l'equip per a assegurar el progrés de tots els seus alumnes cap a la meta marcada.
- **Metodologies diverses:** El millor mètode d'ensenyança per als alumnes d'unes característiques determinades pot no ser-ho per a altres. En aquest sentit, qualsevol mètode d'ensenyança, en termes absoluts, no és ni millor ni pitjor.

La vàlua dels diferents mètodes depèn del tipus d'ajuda que ofereixen i si estos són adequats a les necessitats de l'alumne o alumnes en aquest moment. Adaptacions a la metodologia didàctica són el recurs més eficaç a l'hora d'enfocar determinats continguts i davant de l'existència de diferents graus d'autonomia i responsabilitat entre els alumnes. Estes modificacions metodològiques no han de produir-se només perquè observem dificultats, sinó com a prevenció de les mateixes.

- Propostes d'activitats diferenciades: Adaptar les activitats als interessos i motivacions dels alumnes constituïx un recurs important.

Les activitats educatives han de plantejar-se entre el que ja saben els alumnes automàticament i el que són capaços de fer amb l'ajuda del professor o dels seus companys, de tal forma que no siguin massa fàcils i per consegüent poc motivadores, ni massa difícils, i resulten per això igual de desmotivadores, a més que serveixen per a crear en ells una sensació de frustració res favorables per a l'aprenentatge.

És aconsellable comptar amb un "banc d'activitats graduades" que oferisquen tots els passos del procés o de la pràctica que se'ls proposa.

- Afavorir la interdisciplinarietat i aprenentatge funcional: El principi de la globalització ha d'entendre's com la forma d'abordar nous coneixements, relacionant-los amb altres àmbits o matèries. La funcionalitat consisteix en la major connexió entre els aprenentatges i la realitat.

- Pràctica instrumental: El xiquet ha d'aprendre a valorar la importància que la memòria té en la seua formació com a simple executant i més encara com a intèrpret.

Convé fer insistència en què, a més d'eixa memòria, d'accions reflexes i automatismes sense els quals l'execució instrumental és impossible, la memorització és un excel·lent auxiliar en l'estudi i per tant, comporta un estalvi de temps que permet desentendre's en cert moment de la partitures

per a centrar l'atenció en la solució de problemes tècnics; i finalment, la memòria juga un paper primordial per a la comprensió global i unitària d'una obra, ja que al desenvolupar-se esta en el temps, només la memòria permet reconstruir la seua unitat i coherència.

- **Realització d'audicions i concerts:** Suposen desenvolupament de la capacitat d'expressió en altres contextos, donant a la música la capacitat de ser apreciada pels altres i a qui la interpreta, el plaer de delectar amb la seua execució.

- **Orientació educativa i professional de l'alumnat:** Altre dels principis que descriu la llei és el que el professor oriente als seus alumnes i els prepare per al món professional.

Els ensenyaments professionals tenen com a finalitat preparar l'alumnat per a la seua activitat en un camp professional i facilitar la seua adaptació al món laboral, així com contribuir al seu desenvolupament personal i permetre la seua progressió en el sistema educatiu i en l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

ORIENTACIÓ EDUCATIVA I ACADÈMICA EN L'ÀMBIT DEL CENTRE PROFESSIONAL D'ESTUDIS MUSICALS I ESCOLA D'EDUCANDS DE LA SOCIETAT MUSICAL D'ALZIRA

D'acord amb la Resolució de 29 de juliol de 2025, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de música i dansa per al curs 2025-2026, i d'acord també amb el Pla d'Orientació i Acció Tutorial aprovat pel Centre Professional d'Estudis Musicals de la Societat Musical d'Alzira, la orientació educativa i acadèmica en les ensenyances professionals de música s'entén com una acció continuada i integrada en el treball tutorial.

La finalitat és acompanyar l'alumnat en el seu itinerari formatiu i professional, atenent les seues necessitats personals i acadèmiques i oferint eines per a la presa de decisions sobre el seu futur en el camp de la música. En aquest marc, l'atenció a la orientació inclou especialment:

a) **En relació amb l'autonomia i l'autogestió**, fomentar la capacitat de l'estudiant per a planificar el seu estudi, gestionar el seu temps i desenrotllar hàbits de treball independents en la seua formació musical.

b) **En relació amb el suport social i personal**, proporcionar un espai de suport i acompanyament per a l'estudiant en el seu procés de creixement personal i afrontar els desafiaments inherents en els estudis musicals.

c) **En relació amb la metodologia de l'aprenentatge musical**, informar sobre diferents ferramentes i metodologies d'aprenentatge musical per a optimitzar el procés d'estudi.

d) **En relació amb la vocació i projecte personal**, ajudar l'alumne a esclarir els seus interessos i talents musicals, i a definir un projecte de vida personal i professional en l'àmbit de la música.

e) **En relació amb coneixement de l'entorn professional**, informar sobre les diferents opcions professionals per a músics (intèrpret, pedagog, compositor, etc.), els estudis de grau superior i el mercat laboral.

f) **En relació amb l'expressió artística**, desenvolupar la capacitat d'expressar idees, emocions i inquietuds de manera personal i artística a través de la música.

g) **En relació amb les habilitats de comunicació**, enfortir les competències comunicatives necessàries per a interactuar en l'àmbit musical, ja siga en grup o en solitari.

h) **En relació amb la prevenció de dificultats**, anticipar i previndre problemes que puguin afectar el rendiment acadèmic i el benestar personal, oferint estratègies per a afrontar-los.

i) **En relació amb l'ús de recursos**, guiar a l'estudiant en l'ús de recursos disponibles (biblioteques, tecnologia musical, etc.) per a complementar la seua formació.

Concreció del Pla d' Orientació i Acció Tutorial

Estes directrius es concreten en el nostre centre a través de les accions generals establides en el Pla d'Orientació i Acció Tutorial inclòs en el PEC de la Societat Musical d'Alzira i aprovat pel Consell Escolar i la Junta Directiva el curs 24/25.

Es planifiquen en el marc de les activitats complementàries i extraescolars que es proposen per a la seua inclusió en la PGA del present curs, activitats especialment dirigides a les ensenyances professionals com ara:

- 1) Elaboració d'un dossier per a l'alumnat de 4t d'ensenyances professionals, al voltant de les assignatures optatives oferides pel centre i descriure amb exemples i mostres en què consisteixen
- 2) Organització d'una xarrada amb participació de professors convidats de l'àmbit de la gestió de les ensenyances superiors de música i alumnes egressats que cursen els seus estudis superiors, per a informar l'alumnat de 5é i 6é d'ensenyances professionals sobre les possibilitats que ofereixen estos estudis i les característiques de les seues proves d'accés.
- 3) Organització d'una taula redona amb la participació de professionals dels diferents camps laborals que ofereixen els estudis musicals.

4) Organització d'una excursió per a visitar les instal·lacions d'un conservatori superior de música de referència.

5) Organització de tallers per a l'alumnat, preferentment impartits per experts, centrats en millorar i rendibilitzar el seu estudi musical.

4. COMPETÈNCIES

Un dels elements del currículum que anem a tractar a les nostres classes, i que estan arreplegats en la nostra programació són les competències.

La Llei orgànica d'Educació (LOE), de 3 de maig de 2006, en l'article 6 inclou el terme competències bàsiques i les defineix com:

Les capacitats per a aplicar de forma integrada els continguts propis de cada ensenyament i etapa educativa, amb la finalitat d'aconseguir la realització adequada d'activitats i la resolució eficaç de problemes complexos.

La Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de Qualitat Educativa (LOMCE), va més enllà en posar el punt de mira en un model de currículum basat en competències: introdueix un nou article 6 bis en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, que en el seu apartat 1.e) estableix que correspon al Govern «el disseny del currículum bàsic, en relació amb els objectius, competències, continguts, criteris d'avaluació, estàndards i resultats d'aprenentatge avaluable, amb la finalitat d'assegurar una formació comuna i el caràcter oficial i la validesa en tot el territori nacional de les titulacions a què es refereix aquesta Llei orgànica».

A dia de hui, aquestes competències no estan definides amb caràcter específic per als nostres ensenyaments musicals ni en la normativa estatal ni autonòmica, però estan arreplegades a la Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat.

L'última modificació de la LOMLOE 3/2020 estableix que les 8 competències clau són:

1) Competència en comunicació lingüística (CCL)

2) Competència Plurilingüe

3) Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

4) Competència digital

5) Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

6) Competència ciutadana

7) Competència emprenedora

8) Competència en consciència i expressions culturals

La present programació pertanyent al Centre autoritzat de la Societat Musical d'Alzira, està dissenyada en base a un enfocament metodològic competencial basat en les competències clau i en els resultats d'aprenentatge. Açò comporta importants canvis en la concepció del procés d'ensenyament-aprenentatge, canvis en l'organització i en la cultura escolar; requereix l'estreta col·laboració entre els docents en el desenvolupament curricular i en la transmissió d'informació sobre l'aprenentatge dels alumnes, així com canvis en les pràctiques de treball i en els mètodes d'ensenyament.

Desenvolupament de les competències clau en les nostres classes:

1. Competència en comunicació lingüística i 2. Competència Plurilingüe

En les nostres classes de música es garanteix l'assoliment d'aquesta competència a través de la lectura, la interpretació i la comprensió del llenguatge musical. El desenvolupament de la competència lingüística contribueix a enriquir un vocabulari musical on els signes ens ajuden a comunicar-nos i expressar-nos, així com analitzar les fonts d'informació que consoliden l'ús adequat d'aquest vocabulari musical.

3. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

Té a veure termes i conceptes matemàtics (números, mesures, quantitat, etc.) amb proporcions, raons i seqüències, i tot això constitueix una de les bases del raonament matemàtic. Els principis bàsics del llenguatge musical relacionats amb les figures, compassos, els intervals i tipus d'escala, la diferenciació entre els conceptes de so analògic i digital o la comprensió de bona part dels corrents de la música contemporània, es fonamenten en principis matemàtics. Un altre dels aspectes que podem abordar és la organologia, àmbit del coneixement musical que s'ocupa de l'estudi dels instruments musicals en el seu context interpretatiu, acústic i sociològic.

4. Competència digital (CD)

L'ús dels recursos tecnològics consisteix en disposar d'habilitats per a buscar, obtenir, processar i comunicar informació, i per a transformar-la en coneixement. Des de la vessant musical, aquest coneixement possibilita el domini bàsic del "maquinari" i el "programari" musical, els diferents formats de so i d'àudio digital o les tècniques de tractament i enregistrament del so relacionats, entre altres, amb la producció de missatges musicals, audiovisuals i multimèdia, per resoldre problemes o situacions reals de manera eficaç.

La competència digital implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i comunicació TIC en l'àmbit del treball, l'ocupabilitat, l'aprenentatge i els diferents estaments de participació social.

5. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

Pel que respecta al **plànol musical**, l'atenció, la concentració, la memòria, la confiança en sí mateix són eines fonamentals en l'assoliment d'aquesta competència.

Tenir un bon hàbit d'estudi és important, ja que aporta autonomia, adquisició de coneixements, independència, seguretat i confiança a nivell personal, i això els capacita a l'hora de resoldre problemes.

Els alumnes poden gestionar els seus processos d'aprenentatge i determinar quins objectius són més assequibles per ells, planificar i dur a terme les tasques amb les que aprenen, i buscar les ferramentes i els recursos més aconsellables per enfocar correctament l'aprenentatge per satisfer objectius personals.

De vegades, l'aprenentatge requereix un esforç que els alumnes han d'entendre com a mitjà necessari per a superar obstacles i com a motivació per a la continuïtat de seguir aprenent.

6. Competència ciutadana

Aquesta competència fa possible comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, conviure i exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com comprometre's a contribuir a la seua millora. Tracta de desenvolupar la capacitat d'elaborar respostes, prendre decisions, resoldre conflictes i interactuar amb individus i/o grups des del respecte i de manera democràtica. Per a això utilitza coneixements i actituds de la societat en la seua concepció dinàmica, canviant i complexa.

La participació en **activitats musicals** de diferent índole, especialment les relacionades amb la interpretació i creació col·lectiva que requereixen d'un treball cooperatiu, com a concerts de solista o audicions amb companys, per a relacionar-se amb els altres contribueix al desenvolupament de les habilitats socials d'interacció i els valors de respecte, cooperació, tolerància i treball en equip per tant, a millorar la convivència.

7. Competència emprenedora

L'adquisició d'aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes.

En la música afavoreix a la presa de decisions, la planificació per etapes, l'avaluació i l'autoavaluació. Es potencia la responsabilitat, perseverança, autoconeixement, autoestima, creativitat, autocrítica, superació, etc.

8. Competència en consciència i expressions culturals

Aquesta competència persegueix, d'una banda, desenvolupar un esperit crític i una actitud oberta i respectuosa enfront de les diferents manifestacions

culturals i artístiques. D'altra banda, la utilització dels diferents codis artístics i culturals com a mitjà de comunicació i expressió personal.

En aquesta competència destaca el coneixement bàsic del llenguatge musical i l'ús dels mitjans d'expressió musical per a interpretar i crear obres musicals. Tot això a través de l'audició activa, l'anàlisi, la interpretació i la creació.

5. OBJECTIUS GENERALS DELS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Els objectius generals establerts al Reial Decret 1577/2006 de 22 de desembre, article 2, amb relació amb el decret 158/2007 de 21 de setembre del Consell, pel qual s'estableix el currículum de les ensenyances professionals de música i es regula l'accés a aquestes ensenyances, tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes i alumnes les capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a) Fomentar l'audició de música i establir conceptes estètics propis que permeten fonamentar i desenvolupar criteris interpretatius individuals.
- b) Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i enriquiment personal.
- c) Analitzar i valorar críticament les diferents manifestacions i estils musicals.
- d) Conèixer les aportacions de la música al desenvolupament personal de l'individu i al desenvolupament col·lectiu de les societats.
- e) Participar en activitats de difusió cultural musical que permeten experimentar amb la música i gaudir de la música.
- f) Conèixer i emprar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics i artístics de la música.
- g) Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural de la Humanitat.
- h) Conèixer i valorar la importància de la música pròpia de la Comunitat Valenciana, així com les seues característiques i manifestacions més importants.

6. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els ensenyaments professionals de música hauran de contribuir al fet que els alumnes i alumnes adquirisquen les capacitats següents:

- a) Potenciar la disposició de l'alumne cap a la creativitat musical.
- b) Afavorir el reconeixement de les destreses adquirides.
- c) Vincular els coneixements adquirits en altres àrees.
- d) Afavorir la transversalitat curricular.
- e) Cultivar la improvisació i la transposició, com a elements inherents a la creativitat musical.
- f) Conèixer els tipus de mitjà en què es pot desembolicar l'acció musical.
- g) Aprofitar els recursos disponibles atés el tipus d'acció musical.
- h) Planificar la pròpia actuació com a intèrpret.
- i) Potenciar l'autocontrol en l'actuació amb públic.
- j) Potenciar la capacitat comunicativa de la interpretació.
- k) Incorporar el plantejament crític com a mètode d'aproximació a l'acció musical.
- l) Valorar críticament la relació entre l'esforç realitzat i el resultat obtingut.
- m) Dotar a l'alumnat d'eines conceptuals aplicades al mitjà en què actua.

7. SEQÜENCIACIÓ DELS OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ

Primer trimestre

Objectius

- Vincular els coneixements adquirits en altres àrees de l'art, pintura, dansa, art, teatre, filosofia, empreses, màrqueting etc.
- Afavorir la transversalitat curricular, creativitat pròpia.
- Coneixer la creativitat.
- Conèixer els tipus de mitjà en què es pot desembolicar l'acció musical.
- Potenciar l'autocontrol en l'actuació amb públic.
- Planificar la pròpia actuació com a intèrpret.

Continguts

- Detecció de continguts curriculars transversals.
- La crítica com a element constructiu.
- Coneixement de recursos disponibles per al músic en la seua activitat.
- Creativitat d'on naix, que és, com es desenvolupa, grans pensadors, una cosa creativa.
- La preparació i el muntatge del concert: elecció de l'obra, versus elecció del marc adequat a l'obra.
- Aproximació a l'acústica de sales.
- Tècniques de relaxació.
- La relació públic intèrpret: creativitat aplicada a l'obra.
- Neurociència i creativitat.

Criteris d'avaluació

- Coneixement de continguts. Capacitat tècnica aconseguida.
- Desenvolupament d'habilitats.
- Valorar la capacitat de mostrar la maduresa progressiva com a intèrpret i en la creativitat.
- Domini d'eines conceptuals.
- Comprovar el grau d'autosuficiència i autonomia organitzativa i de decisió.
- Treball individual i treball en equip, participació a l'aula.
- Sociabilització. Valorar la disposició per al repte productiu i el respecte al treball i condicions de la resta del Grup.

Segon trimestre

Objectius

- Potenciar la disposició de l'alumne/a cap a la creativitat musical.
- Afavorir la transversalitat curricular.
- Cultivar la improvisació bàsica, com a elements inherents a la creativitat musical.
- Aprofitar els recursos disponibles atés el tipus d'acció musical escènica, visual, artística.
- Conèixer els tipus de mitjà en què es pot desembolicar l'acció musical.
- Aprofitar els recursos disponibles atés el tipus d'acció musical.
- Potenciar la capacitat comunicativa de la interpretació.
- Dotar a l'alumnat d'eines conceptuals aplicades al mitjà en què actua.

Continguts

- Detecció de continguts curriculars transversals.
- Possibilitats laborals professionals.
- La improvisació amb creativitat.
- Aproximació a les arts escèniques: l'espai i la llum.
- La faceta escènica.
- Coneixement de recursos disponibles per al músic en la seua activitat.
- La creativitat en Beethoven/ clàssics, romàntics i en l'antiguitat .
- La plastilina i la música, curtmetratges.

Criteris d'avaluació

- Coneixement de continguts. Capacitat tècnica aconseguida.
- Desenvolupament d'habilitats.
- Valorar la capacitat de mostrar la maduresa progressiva com a intèrpret i en la creativitat.
- Domini d'eines conceptuals.
- Comprovar el grau d'autosuficiència i autonomia organitzativa i de decisió.
- Treball individual i treball en equip, participació a l'aula.
- Sociabilització. Valorar la disposició per al repte productiu i el respecte al treball i condicions de la resta del Grup.

Terçer trimestre

Objectius

- Potenciar la disposició de l'alumne/a cap a la creativitat musical.
- Afavorir el reconeixement de les destreses adquirides.
- Vincular els coneixements adquirits en altres àrees.
- Cultivar la improvisació i la transposició, com a elements inherents a la creativitat musical.
- Aprofitar els recursos disponibles atés el tipus d'acció musical escènica, visual, artística.
- Potenciar la capacitat comunicativa de la interpretació.

Continguts

- Música i cinema i imatges visuals auditives continuació o pre-inici de creativitat i cinema.
- Música i paraules, projecte creatiu una cosa creada o crea.
- Tipus de concert exteriors . De la intimitat a les grans dimensions.

Criteris d'avaluació

- Coneixement de continguts. Capacitat tècnica aconseguida.
- Desenvolupament d'habilitats.
- Valorar la capacitat de mostrar la maduresa progressiva com a intèrpret i en la creativitat.
- Domini d'eines conceptuals.
- Comprovar el grau d'autosuficiència i autonomia organitzativa i de decisió.
- Treball individual i treball en equip, participació a l'aula.
- Sociabilització. Valorar la disposició per al repte productiu i el respecte al treball i condicions de la resta del Grup.

8. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS

Llistat orientatiu de la bibliografia i material imprès, obres i mètodes utilitzats

Material

El professor passarà anotacions confeccionades per ell mateix i el departament. A més, l'alumnat ha de portar a classe el material que necessite per a realitzar els seus treballs personals. Tots aquests poden ser amb l'ordinador o tablet si l'alumnat pot comptar amb ells.

Bibliografia

BALSEBRE, Armand, et al. La Voz: La técnica y la expresión. Bustos Sánchez, Inés (coord.). Barcelona: Paidotribo, 2003. ISBN: 84-8019-727-7.

CASELLA, Alfredo y MORTARI, Virgilio: La técnica de la orquesta contemporánea, Buenos Aires, Ricordi, 1950.

HARNONCURT, Nikolaus. Der musikalische Dialog, [el diálogo musical]. Moreno, Laura (trad.). Barcelona, Paidós Ibérica, S.A., 2003. ISBN: 84-493- 1392-9.

LONGUEIRA MATOS, Silvana: Profesores de Conservatorio, cómo elaborar la Programación y las Unidades Didácticas. Sevilla: Mad, 2006.

MONSAINGEON, Bruno. Mademoiselle: Conversaciones con Nadia Boulanger. Barcelona: Acantilado, 2018.

PITTION, Paul. L'ART D'APPRENDRE D'ENSEIGNER ET DE CONDUIRE LA MUSIQUE. Paris, Les éditions Ouvrières, 1969.

SCHERCHEN, Hermann. El arte de dirigir la orquesta. SpanPress Universitaria (trad.). Cooper City, (EE.UU.), SpanPress Universitaria, 1997. ISBN: 1-58045-922-6.

SWAROWSKY, Hans: Dirección de orquesta. Defensa de la obra, Madrid, Real Musical, 1989.

VERNIA CARRASCO, Ana Mercedes. Las competencias en educación y formación musical: La programación didáctica por competencias en los conservatorios y escuelas de música. Almería: Letrame, 2016.

ZURRÓN, Alberto. Historia insólita de la música clásica: I. La asombrosa vida de los artistas más extraordinarios. Madrid: Nowtilus, S.L., 2015.

ZURRÓN, Alberto. Historia insólita de la música clásica: II. La asombrosa vida de los artistas más extraordinarios. Madrid: Nowtilus, S.L., 2016.

9. L'AVALUACIÓ

Si buscarem una definició que s'adaptara al que en si significa l'avaluació, podríem afirmar que es tracta d'una tècnica educativa a través de què es pretén determinar el grau en què s'aconsegueixen els objectius proposats i com i de quina manera es produeixen els canvis desitjats. L'avaluació planteja a més la necessitat o no de modificar el procés a què s'aplica i l'eficàcia de la planificació.

És per això que l'avaluació resulta de summa importància ja que és un instrument al servici del procés d'ensenyança-aprenentatge.

Si atenem a les característiques que ha de tindre l'avaluació direm que:

- *L'avaluació serà contínua i inseparable del procés educatiu.*
- *Anirà referida al conjunt de capacitats expressades en els objectius generals del grau i els criteris d'avaluació de les diferents assignatures.*
- *Serà una avaluació integradora, encara que diferenciada segons les distintes assignatures del currículum.*
- *Serà formativa, reguladora, orientadora i auto correctora del procés educatiu.*

El procés d'avaluació és continu, lligat íntimament al procés d'ensenyament-aprenentatge. Les dades obtingudes d'este procés han de permetre conèixer el grau de desenvolupament aconseguit pels alumnes en relació amb els objectius i continguts que li permeten prosseguir amb seguretat el seu procés d'aprenentatge en els cicles o graus posteriors. L'avaluació contínua exigeix avaluar el punt de partida de cada alumne.

L'avaluació inicial és la que ha de fer-se al començament de cada moment d'aprenentatge, bé al començament de les ensenyances, al començament d'un

curs o cicle, d'una unitat didàctica o d'un contingut que s'aborda per primera vegada.

Durant l'activitat educativa ha de mantindre's el seguiment de l'alumne en l'activitat escolar. Aquest seguiment ho configura **l'avaluació formativa**, que suposa la detecció de necessitats i la reconducció del procés en el moment oportú.

Finalment ha de realitzar-se una **avaluació sumativa** que permeta estimar el moment d'aprenentatge i el grau de consolidació de capacitats i continguts que cada alumne ha aconseguit en moments determinats de pas de curs, cicle o grau.

Parlem d'altres sistemes d'avaluació com serien **l'autoavaluació** com la capacitat d'avaluar-se a sí mateix baix les directrius del professor i **la coavaluació** (l'avaluació dels companys baix directrius dels companys).

La funció principal de l'avaluació és obtindre la informació que permeta adequar el procés d'ensenyança al progrés dels alumnes. Una avaluació contínua suposarà la presa de decisions pertinents per a adaptar el desenvolupament d'una programació establida a les necessitats individuals dels alumnes.

10. CRITERIS, PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de les avaluacions, així com la global del curs, s'obtindrà ponderant els següents paràmetres i el seu percentatge:

- a) **60%** Actitud personal i participació a classe, comportament i seguiment de l'estudi personalitzat de l'alumne dels exercicis plantejats a l'aula (treball realitzat en classe). Control setmanal de les tasques marcades a la plataforma del Classroom amb la seua correcció periòdica.

b) **20%** Treballs i projectes trimestrals. Cada trimestre es plantejarà per part del professor un treball més elaborat per a mostrar les qualitats apreses per l'alumnat.

c) **20%** Exposició dels treballs i projectes de l'alumne (audició, ponència, gala, etc.).

Quan l'apartat c) no es duga a terme o no es faça a temps de l'avaluació, la qualificació final s'obtindrà respecte dels percentatges: a) 80% i b) 20%.

La recuperació marxa paral·lelament a l'avaluació, especialment a l'avaluació contínua. L'assignatura optativa de Creativitat i Música no està programada en blocs temàtics on els continguts del qual estan interrelacionats els uns amb els altres, sinó que són diferents entre si; per això, per a aconseguir la major eficàcia contínua, els trimestres acadèmics tindran una tant per cent ascendent respecte a l'anterior: 20% la primera, 30% la segona i 50% la tercera avaluació.

Els alumnes que no superen en Juny la totalitat del curs hauran de realitzar l'avaluació final el mes de juliol, com a recuperació global del curs (han de recuperar només els trimestres suspesos).

D'altra banda, aquells que hagen de fer la prova substitutòria per la pèrdua d'avaluació contínua, aquesta última per la no assistència a les classes lectives, amb un nombre de faltes màximes sense justificar per trimestre del 30 per cent de la totalitat d'aquestes. Una vegada superat aquest nombre de faltes, també hauran de realitzar l'avaluació final el mes de juliol, com a recuperació global del curs.

L' alumnat matriculat en el Centre Professional de la SMA té l'obligació d'assistir a les classes (art. 41 del Decret 195/2022 del Consell d'igualtat i convivència del sistema educatiu valencià).

Tanmateix, atenent a la Resolució del 29 de juliol de 2025 per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels conservatoris i centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al curs 25-26, el nombre màxim de faltes d' assistència injustificades superat el

qual l'alumnat no podrà accedir a l'avaluació contínua serà del 10 faltes no justificades.

Superat aquest límit, l'alumnat perd el dret a l'avaluació contínua, però sí tindrà dret a la realització d'un examen de l'assignatura que englobe tots els continguts tant en convocatòria ordinària com en extraordinària a final de curs.

11. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Els instruments d'avaluació són els registres o documents que s'utilitzen per a dur a terme els criteris d'avaluació.

- Diari de classe:

El diari de classe és un document en el qual els professors anotaran les dades referides al funcionament dels alumnes que siguen rellevants per al seguiment i avaluació del procés d'aprenentatge. Donada la idiosincràsia de la societat actual, seria interessant la utilització de registres digitals en plataformes o aplicacions virtuals per controlar l'assistència i poder comunicar amb major fluïdesa amb les famílies.

- Registre d'avaluació continuada:

El registre d'avaluació contínua (*REC) és un altre dels documents necessaris per a controlar el sistema d'avaluació contínua. Per tant, tenint en compte l'Article 5 de l'Ordre de 12 de desembre de 2008 el registre d'avaluació contínua és el document destinat a reflectir dades del procés d'aprenentatge de l'alumne en totes les assignatures, referits a cadascuna de les avaluacions, amb la finalitat que l'equip docent pugui valorar la seua evolució al llarg del curs. Aquest document assegura la coordinació i continuïtat del procés d'aprenentatge.

- Ponències quadrimestrals:

Les ponències al final de cada trimestre són el resultat del treball realitzat per l'alumne durant un període lectiu determinat. En elles, s'observa si l'estudiant ha dut a terme una bona faena setmanal, o no, servint al professor per a

avaluar els coneixements apresos. En aquestes ponècies, el professor i l'alumne obtindran una informació molt clara per a corregir possibles aspectes a tindre en compte.

- Gala final:

La gala és una oportunitat de mostrar les habilitats i creativitat musical davant el públic. En aquest moment, el professor pot avaluar si l'alumne ha aconseguit els objectius terminals d'un curs determinat.

- Rúbrica:

Vinculada a una actuació puntual com una audició, la finalització d'una unitat didàctica, la realització d'una prova, control o exàmen. Es un instrument objectiu i efectiu per poder exercir una avaluació del procés d'ensenyança-aprenentatge de l'alumne.

Actitud personal, comportament i seguiment de l'estudi	Atenció i participació en classe	60 %
	Assistència i puntualitat a classe	
	Comportament i l'interés per l'assignatura	
	Correcció periòdica de les tasques de classe	
	Control setmanal de les tasques marcades a la plataforma del Classroom	
	Respecte als companys i a l'entorn general de l'aula	
	Observació sistemàtica de l'alumne	
	Aplicar els coneixements apresos d'una manera lògica	
	Contextualitzar el treball de forma correcta i raonada	
	Resoldre els problemes de forma determinant	
	Transmetre amb claredat les reflexions i conclusions tant de manera verbal com escrita	
	La presentació ha de ser atractiva visualment	
	Usar la terminologia adequada	
	Demostrar rigor en l'escriptura musical i textual	
Treballs i projectes trimestrals	Correcció periòdica de les tasques	20 %
	Control setmanal de les tasques marcades a la plataforma del Classroom	
	Aplicar els coneixements apresos d'una manera lògica	
	Contextualitzar el treball de forma correcta i raonada	
	Resoldre els problemes de forma determinant	
	Transmetre amb claredat les reflexions i conclusions tant de manera verbal com escrita	
	La presentació ha de ser atractiva visualment	
	Usar la terminologia adequada	
	Demostrar rigor en l'escriptura musical i textual	
Exposició dels treballs i projectes de l'alumne (audició, ponència, gala, etc.)	Valoració de la capacitat creativa de l'alumnat	20 %
	Aplicació dels coneixements apresos durant el trimestre	
	La presentació ha de ser atractiva visualment	
	Capacitat per a resoldre problemes	
	Realització correcta del treball	

12. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Mesures d'atenció a la diversitat

Aquells alumnes amb discapacitats que superen les proves específiques i s'hagen matriculat, seran objecte d'un adequat seguiment per l'equip docent. En el cas que el Centre escolaritze alumnes amb discapacitat, s'haurà de disposar dels recursos necessaris, humans i materials, per a atendre el procés d'ensenyament/aprenentatge.

Per als alumnes que ho precisen el professor dissenyarà, basant-se en el programa d'estudis, una adaptació curricular amb els continguts mínims exigibles per a superar el curs.

Activitats de reforç: es destinaran a aquells alumnes que presenten necessitats educatives especials, prestant especial atenció a deficiències per davall del mínim exigible en el seu curs. Aquestes activitats tindran la finalitat d'estimular, motivar i reforçar els continguts tècnics i musicals que l'alumne no puga adquirir amb normalitat. La competència per al desenvolupament i l'aplicació de les activitats de reforç serà competència del professor tutor que tindrà en compte les necessitats específiques de cada alumne.

Activitats d'ampliació: es destinaran a aquells alumnes el rendiment dels quals estiga per damunt dels objectius marcats per al seu curs i que presenten un nivell d'exigència personal alt, sent el seu ritme d'aprenentatge superior a la mitjana. Els continguts d'aquestes activitats seran competència del professor tutor i aniran destinats al perfeccionament dels coneixements tècnics i interpretatius de l'alumne.

13. ÚS DE LES TIC A L'AULA

Mesures per a la difusió de les bones pràctiques en l'ús de les TIC

Entenem per bones pràctiques educatives amb TIC la resposta que donem davant situacions d'aprenentatge posant a la nostra disposició eines tecnològiques per a l'acompliment d'un treball cooperatiu; creant, d'aquesta manera, entorns col·laboratius d'aprenentatge.

L'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) ocupa en l'actualitat una posició central en la vida quotidiana dels adolescents. Per a ells, aquestes tecnologies són el seu senyal d'identitat. D'aquí ve que un dels reptes més importants dels professionals de l'educació siga, sense cap dubte, l'estudi de la relació que els menors estableixen amb les TIC i l'impacte que tenen sobre el seu aprenentatge i sobre les seues relacions socials.

La interactivitat que proporcionen les TIC és un dels pilars fonamentals dels canvis socials que s'estan produint. Els joves (menors) utilitzen les TIC com a eines de socialització, diversió, treball, en definitiva, d'interacció amb el seu entorn social i educatiu.

L'ús de les TIC a l'aula té les seues llums i ombres i convé tindre en compte una sèrie de consideracions.

Plantejaments didàctics respecte a l'ús de les TIC a l'aula

Respecte a l'ús didàctic de les TIC a les aules cal posar l'accent que:

1. L'important és sempre l'enfocament educatiu i no el tecnològic. És a dir, el professorat ha de tindre clar quin objectiu educatiu pretén aconseguir, què ha d'aprendre l'alumnat i de quina forma l'ús de les TIC pot facilitar aquest aprenentatge.
2. Les TIC no obraran "miracles" en el procés d'aprenentatge de l'alumnat. Poden incrementar la motivació pel nou de la metodologia didàctica utilitzada, però al final, el treball i esforç de l'alumnat ha de ser present.
3. Les TIC han d'afavorir la metodologia del "saber fer" com a fonament del procés d'aprenentatge i avaluació de coneixements. El docent planteja un aprenentatge actiu en el qual l'alumnat adquireix coneixements a partir d'experiències diverses de manera individual o col·laborativa.
4. La utilització de les TIC a l'aula s'ha de plantejar com a recurs de suport en el procés d'adquisició de la "competència digital" per part de l'alumnat.

5. Les TIC no substitueixen al docent a l'aula. La figura del docent és bàsica per a la consecució dels objectius didàctics planificats en la seua programació d'aula. El docent estableix les condicions de partida, estableix objectius finals, guia i orienta.

6. Les TIC afavoreixen tant el treball individual de l'alumnat com el treball col·laboratiu, i tant de manera presencial a l'aula, com a distància des d'entorns virtuals d'ensenyament.

7. Els materials utilitzats a l'aula han d'estar adaptats a la utilització de les eines TIC. Deuen a més facilitar la seua interacció amb l'alumnat, la col·laboració a l'aula i incloure aspectes relacionats amb la indagació i exploració. I, finalment, han de ser flexibles i adaptables a l'alumnat en situacions d'aprenentatge diferents.

8. Respecte als materials, també cal diferenciar si van dirigits a l'aprenentatge presencial o a distància. L'estructura i elaboració serà diferent. En el cas de l'ensenyament presencial l'alumnat té al docent a l'aula com a referència immediata per a qualsevol dubte o qüestió. En l'ensenyament a distància, el rol del professorat és diferent. Guia a l'alumnat i interactua amb ell, però de forma diferida, per la qual cosa els materials hauran de ser totalment autosuficients i dirigits.

9. Les activitats TIC han d'estar estructurades i planificades dins del termini i en la forma escaient per a la seua realització a l'aula. És important que no càpia la improvisació, ja que es transmet una imatge d'utilització de les TIC per elles mateixes, sense objectius didàctics concrets.

10. La utilització de les TIC ha d'estar reflectida en la pròpia programació d'aula de cada matèria. Planificat el seu ús en activitats concretes i amb els objectius didàctics descrits.

14. CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Concreció dels acords i continguts per a promoure la convivència escolar adoptats en el pla de convivència.

Un dels requisits per a un procés educatiu de qualitat, és fomentar una convivència adequada en els centres docents, afavorint la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, la justícia i que ajuden a superar qualsevol tipus de discriminació. Convivència i aprenentatge són dos aspectes que estan estretament relacionats entre si. Un clima de convivència escolar adequat afavoreix la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per tant, l'educació per a la convivència serà part integrant de la funció docent i es desenvoluparà en totes les àrees i matèries del currículum.

És responsabilitat de tots els membres de la comunitat educativa afavorir la convivència en el centre i fomentar un clima escolar adequat. L'educació no ha de ser sol en coneixements, sinó en valors que fomenten la millora permanent de la convivència escolar, garantint el compliment dels drets i deures de tots els membres de la comunitat educativa.

La Societat Musical d'Alzira disposa de Pla d'Igualtat i Convivència. Aquest document serà públic, aprovat pel Claustre i pel Consell Escolar, així com la Junta Directiva. Les actuacions que puguin derivar-se de qualsevol conflicte o situació que comprometa la convivència al centre, serà resolta d'acord amb les mesures de eixe Pla.

15. PROPOSTES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA

Treball / projecte primera avaluació

Preparació i crítica instrumental

Aquest primer projecte tracta d'una exposició d'entre 10 i 15 minuts, on l'alumnat exposarà els diferents passatges de dificultat tècnica i explicarà com afrontar-los de cara al seu estudi i interpretació.

D'aquesta manera es tractaran diferents qüestions relacionades amb altres assignatures del currículum de l'alumnat i s'intentarà col·laborar amb elles, realitzant l'activitat coordinadament pels professors implicats i intentant complementar al màxim els continguts comuns. La implicació de tots els professors de l'alumne en la seua formació ha de ser màxima, per tant, la col·laboració és imprescindible per a una formació completa.

A més, aquest projecte també suposa una activitat per a la resta del centre, ja que les diferents exposicions poden mostrar a la resta de l'alumnat de l'especialitat de quina manera preparar-se els passatges complicats de les obres.

Treball / projecte segona i tercera avaluació

Curtmetratge "La Música de les Emocions"

Aquesta segona proposta educativa tracta de la preparació i el muntatge d'un curtmetratge amb la seua música per acompanyar-lo. L'activitat té com a objectiu principal involucrar l'alumnat en una experiència d'aprenentatge pràctica que combina la música i el cinema.

A través de la creació d'un curtmetratge, els estudiants tindran l'oportunitat d'explorar i integrar els seus coneixements musicals i creatius en un projecte multidisciplinari emocionant. Així com promoure la col·laboració, ja que els estudiants han de treballar junts per aconseguir un resultat coherent i impactant.

En aquesta activitat exploraran els conceptes bàsics de la música en el cinema i es dividiran en xicotets grups per seleccionar els temes, desenvolupar guions i crear una planificació. Cadascun dels grups haurà de compondre la seua pròpia música original o fer una adaptació al contingut emocional del seu curt, poden fer ús d'instruments acústics, electrònics o una combinació de tots dos, depenent dels recursos disponibles. També es treballarà en la producció del curtmetratge, incloent-hi la filmació, edició i postproducció, desenvolupant habilitats d'edició de vídeo i muntatge per crear el curt. A més del enregistrament de la música seleccionada i ajustar-la de manera coherent al contingut visual.

Els estudiants seran avaluats en diversos aspectes, incloent-hi la seua comprensió dels conceptes bàsics de la música en el cinema, la seua capacitat per a compondre música original, i la seua col·laboració en la producció del curtmetratge. També es tindran en compte les habilitats de comunicació i la participació en la realització i discussió post-projecció. Aquesta proposta proporciona l'oportunitat de combinar la passió per la música amb la creativitat cinematogràfica, així com d'explorar les diferents maneres en què la música pot influir en la narració i l'emoció en el cinema.

L'assistència a una activitat o conferència didàctica pertanyent a cadascun dels tres cicles, en horari lectiu o no, és obligatòria i es comptabilitza pel professor, per la qual cosa aquestes pràctiques formatives es poden aprofitar també com a activitats complementàries (ja que s'organitzen durant l'horari del centre, d'acord amb el seu projecte curricular, tenen un caràcter diferenciat de les activitats pròpiament lectives de moment, espai i recursos que utilitzen i s'avaluen).

Alhora que realitza les pràctiques formatives referides de les activitats triades lliurement, l'alumnat aprofita aquesta com a extraescolar, ja que aquestes activitats potencien l'obertura del centre al seu entorn, procuren la formació integral de l'alumnat en aspectes referits a l'ampliació del seu horitzó cultural, la preparació per a la seua inserció en la societat o l'ús del temps lliure.